

2018

TOIMINTASUUNNITELMA

Suomen Luonnonsuojeluliitto

Hallituksen esitys liittovaltuustolle 1.11.2017

TOIMINTASUUNNITELMA 2018

Suomen luonnonsuojeluliiton vuoden pääteema on metsiensuojelu. Viime vuosien panostus biotalouteen - valtion johtoa myöten - on saattanut metsäluontomme monilta osin uhanalaiseksi. Se on vauhdittanut myös luonnon monimuotoisuuden köyhtymistä vastoin kotimaisia ja kansainvälisiä sitoumuksia. Sekä jäsenistömme, että monet muut kansalaiset ovat ilmaisseet huolensa metsäluonnosta ja sen lyhytnäköisestä hyödyntämisestä. Suomen luonnonsuojeluliitto vastaa haasteeseen puolustaen ja kampanjoiden metsien puolesta valtakunnallisella ja paikallisella tasolla.

Vuonna 2018 Suomen luonnonsuojeluliiton perustamisesta tulee kuluneeksi 80 vuotta. Järjestämme elokuun lopussa 80-vuotisjuhlat Turussa. Tähtäimessä on herättää samalla suuren yleisön kiinnostus luontoa ja luonnonsuojelua kohtaan, ja kertoa toimintamme olevan kaikille avointa ja yhteisöllistä. Juhlavuoden päätapahtuma järjestetään yhdessä Varsinais-Suomen piirin ja Natur och Miljön kanssa. Kaksipäiväiseen tapahtumaan kutsutaan niin liiton jäseniä, tukijoita, yhteistyökumppaneita kuin kaikkia luonnosta ja ympäristöstä kiinnostuneita kansalaisia. Koko juhluvuoden ajan tavoittelemme aiempaa selkeämpää ja tavoitteellisempaa näkyvyyttä toiminnan kautta, myös mediassa.

YHTEISÖLLISYYDESTÄ VOIMAA SUOJELUUN

Suomen luonnonsuojeluliitto muodostuu 15 piiristä, joihin kuuluu 158 paikallisyhdistystä. Piirien ohella tasavertaisena rakenteeseen kuuluu lapsi- ja nuorisjärjestö Luonto-Liitto. Vuonna 2018 korostamme toiminnassa koko kentän ja lähes 30 000 jäsenen muodostaman verkoston yhteisöllisyyttä ja yhteisiä pyrkimyksiä luonnon suojelussa. Verkosto tukijoiheen muodostaa vahvan vaikuttajan Suomen ympäristöpoliittisessa kentässä. Pyrkimyksenä on osoittaa myös, kuinka yhdessä toimiminen ja yhteisiin tavoitteisiin pyrkiminen tuo vaikuttavuutta ja voimaa luonnonsuojeluliikkeelle.

Suomen luonnonsuojeluliiton organisaatiota ja sen yhteisöllisyyttä voidaan havainnollistaa kukan muotoisen organisaatiomallin avulla (kuva s. 7). Sen siemeniä tuottavan ytimen muodostavat ajankohtaiset suojelutavoitteet. Yhteisten tavoitteiden toteuttamista edistävät niin vaikuttamistyötä tekevät asiantuntijat, hankkeet kuin viestintäkin. Vastuullisesti hoidettu talous turvaa puolestaan työhön tarvittavat resurssit. Järjestö- ja varainhankintayksikkö valjastaa järjestötyön, kampanjat, arpajaiset ja yritys yhteistyön tukemaan suojelutavoitteiden toteuttamista. Piirejä ja yhdistyksiä kannustetaan suuntaamaan toimintaa yhteisiin teemoihin sekä tehostamaan omaa varain- ja jäsenhankintaa. Lisäksi Suomen Luonto ja Suomen Luonnonsuojelun Tuki Oy (Luontokauppa) pyrkivät tukemaan yhteisiä tavoitteita huomioimalla ne aiheissaan, tuotevalikoimissaan ja markkinoinnissaan.

Merkittävä osa Luonnonsuojeluliiton toiminnasta tapahtuu alueellisissa piireissä ja paikallisissa yhdistyksissä. Jo pitkään on nähty tarpeellisuutta keskustustoimiston, piirien ja yhdistysten välisen vuorovaikutuksen ja tavoitteellisuuden parantamiseen. Yhteisten toiminnallisten tavoitteiden parantamiseksi kiinnitämme erityistä huomiota toimintasuunnittelun rytmittymiseen keskustasolla, piireissä ja yhdistyksissä. Näin voimme huomioida samat teemat liiton eri tasoilla. Piirien toimintaa vahvistamme järjestötyöntekijöiden palkkaamisella mahdollisimman moneen piiriin ja piirien tukemisella hankkeiden kautta.

Suomen luonnonsuojeluliiton vahvuutena on koko valtakunnan kattava rakenne. Sen sisäistä vuorovaikutusta lisätään jakamalla yhteistä tietopääomaa ja hyödyntämällä sitä eri tilanteissa.

SUOJELUTAVOITTEET

Suojelutavoitteet jaotellaan neljään kategoriaan, joita edistetään vaikuttamis- ja hanketyön kautta. Erityisesti Luonnonsuojeluliiton vaikuttamistyössä tärkeä asia on notkeus: olemme valmiit tarttumaan uusiin esille tuleviin ajankohtaisiin aiheisiin kesken vuotta.

1. Luontosuhde ja luonnon hyvinvointivaikutukset

Suomen luonnonsuojeluliitto on alusta asti rakentanut suomalaisten luontosuhdetta tuottamalla tietoa luonnosta, puolustamalla luontoa ja edistämällä kansalaisten mahdollisuuksia luonnosta nauttimiseen. Liitto järjestää erityisesti paikallistasolla vuoden aikana satoja luontoretkiä. Näkyvää valistustyötä tekevät myös esimerkiksi norppa- ja vesistölähettiläät.

Nykyisin luonnon merkitys ihmisen hyvinvoinnille ja terveydelle tunnetaan yhä paremmin, mikä luo hyvää

pohjaa toimintamme kehittämislle edelleen. Henkilökohtaisen luontosuhteen merkitystä tuodaan esiin liiton 80-vuotisjuhlavuoden tapahtumien yhteydessä. Lisäksi jo käynnissä olevia hankkeita kehitetään ja laajennetaan. Lasten ja nuorten luontosuhteen muodostumista tuetaan luontokasvatushankkeiden avulla.

2. Elinympäristöjen suojeleminen

Vuonna 2018 Suomen luonnonsuojeluliiton pääteemana on metsien suojeleminen. Metsien suojelemissa korostamme metsien hakkuiden lisäämisen estämistä, kasvavien hakkuumäärien ja avohakkuiden tuomia ongelmia luonnon monimuotoisuudelle, ilmastolle sekä ihmisten terveydelle ja hyvinvoinnille.

Metsät ovat vaikuttamistyön keskiössä mm. lainsäädännön uudistusten vuoksi. Luonnonsuojeluliitto vaikuttaa siihen, että metsälainsäädännön arvioinnissa ja uudistamisessa huomioidaan metsäluonnon näkökulma. Uhanalaisten luontotyyppien ja lajien tilan arviointi ja tarvittavat suojeletoimet tulevat vuonna 2018 jälleen ajankohtaisiksi.

Lisäksi kiinnitämme huomiota niihin Natura 2000 -verkostoon kuuluviin metsäkohteisiin, joiden suojeleminen ei suojaa metsiä hakkuilta. Tärkeitä aiheita ovat myös metsien jatkuva kasvatusta sekä kunnostusohjelmien haitalliset pitkäaikaisvaikutukset.

Lainsäädäntövaikuttamisen ohella osallistumme FSC-standardin päivittämistyöhön. Metsätalouden tu-

kien uudistamisessa nostamme esiin ympäristölle ongelmalliset tuet. Luonnonsuojeluliitto tekee töitä soidensuojelun edistämiseksi ja soiden käytön haittojen kitkemiseksi. Liiton omat metsä- ja suotavoitteet päivitetään vuonna 2018. Metsätalouden menetelmät kuten ojitukset, avohakkuut ja maanpinnan rikkominen vaikuttavat heikentävästi myös vesistöjen tilaan.

Metsäluonnon suojelemiseksi on valmisteltu vuoden 2017 aikana useita hankkeita, jotka rahoituspäätöksistä riippuen vahvistavat metsien suojeletoimia vuoden 2018 aikana. Metsien asema ilmastonmuutoksen torjunnassa huomioidaan ympäristöjärjestöjen työssä sekä Suomessa että kansainvälisesti, ja Luonnonsuojeluliitto on aktiivisesti mukana tässä yhteistyössä. Vaikutamme myös siihen, että verot ja taloudelliset tuet ohjaisivat nykyistä paremmin metsien kestävään käyttöön.

Luonnonsuojeluliiton sisävesistrategia ohjaa tulevien vuosien toimintamme sisävesien suojelemissa. Lisäksi toteutamme Itämeri-ohjelmaa. Vastustamme vapaita virtavesiä uhkaavien uusien vesivoimalaitosten raken-

tamista sekä edistämme vaellusesteiden purkamista sekä vaelluskalojen kannalta toimivien kalateiden rakentamista jo rakennettuihin voimalaitoksiin.

Teemme vaikuttamistyötä vesiekosysteemien ja niiden lajiston suojelemiseksi sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Tavoitteena on, että vesiensuojelussa huomioidaan erilaiset päästölähteet nykyistä paremmin. Esimerkiksi maatalous, kaivostoiminta, turvetuotanto sekä metsätalous vaikuttavat vesiekosysteemeihin ja vesistöjen kuntoon oleellisesti. Freshabit LIFE IP -hankkeessa aloitetulla vesistölähtetilästoiminnalla tuemme paikallisten toimijoiden työtä lähivesistöjensä

hyväksi. Vuoden aikana edistetään turpeen energia-käytöstä luopumista.

Luonnonsuojeluliitto kiinnittää vuoden aikana erityistä huomiota valtion aluehallintouudistukseen, yhden luukun periaatetta koskevaan lakihankkeeseen sekä maankäyttö- ja rakennuslain uudistamisprosessiin. Näiden uudistusten myötä luonnon- ja ympäristönsuojelun käytännöt muuttuvat tulevina vuosina. Vaikuttamme elinympäristöjen suojeluun myös osallistamalla käytännön päätöksentekoon - viime kädessä laillista valitusoikeutta käyttämällä.

3. Lajinsuojelu

Saimaannorpan suojelu on edelleen avainasemassa lajinsuojelutyössämme. Seuraamme ja vaikutamme aktiivisesti myös monien muiden lajien suojeluun. Näitä ovat muun muassa suurpedot, maakotka, vaelluskalat ja jokihelmisimpukka.

Liito-oravan suojelua edistämme LIFE-hankkeella, josta odotetaan rahoituspäätöstä keväällä 2018.

Puutemme yksittäisiin lajeja uhkaaviin toimiin, mutta yleensä voimme tehokkaimmin edistää eliölajien suojelua suojelemalla niiden elinympäristöjä. Esi-

merkkinä tästä on vieraslajien torjunta, jonka avulla Luonnonsuojeluliitto auttaa uhanalaistuvaa alkuperäislajistoamme.

Freshabit LIFE IP -hankkeessa pureudutaan vesivoiman ympäristövaikutuksiin sekä erityisesti vaelluskalojen elinympäristöjen parantamiseen ja säilyttämiseen.

Madagaskar-hankkeessa jatketaan kosteikkojen suojelua. Keulakuvana tässä työssä on erittäin uhanalainen sammakolaji, kultamantella.

4. Kestävä kehitys, ilmasto- ja energiatyö

Ympäristön- ja luonnonsuojelun onnistumiselle tärkeitä lähtökohtia ovat kestävä kehitys ja ilmastoasioiden huomioiminen. Emme saa myöskään unohtaa tärkeitä luonnon tuhoutumisen taustatekijöitä kuten kemikaalien haitallista vaikutusta tai roskaantumisen ja saastumisen eri muotoja. Seuraamme kaivosteollisuuden eri vaiheiden kestävyyttä ja kaivoslainsäädännön muuttamista ympäristöllisesti kestävämmäksi.

Yhteistyötä pohjoismaisten ympäristöjärjestöjen kanssa tiivistetään edelleen vuoden 2018 aikana. European Environmental Bureau on puolestaan liiton kumppani ja merkittävä verkosto Suomen luonnon puolustamisessa kansainvälisissä yhteyksissä. Vuosi 2018 on Pariisin ilmastopimuksen toteutuksen kannalta kansainvälisesti tärkeä, minkä vuoksi vaikutamme vuoden aikana kansainvälisiin ilmastoneuvotteluihin ja viestimme hiilinielujen ja -varastojen merkityksestä. Luonnon-

suojeluliiton energia- ja ilmastotyön painopisteet ja tavoitteet määritellään vuoden aikana valmistuvassa energia- ja ilmastostrategiassa.

Tarjoamme kotipesän Ekokompassi-ympäristöjärjestelmälle, jonka saatavuus laajenee koko maahan vuoden 2018 aikana. Ekokompassi soveltuu pk-yrityksille, tahtumille ja muille organisaatioille, ja se on kansainvälisten ISO 14001- ja EMAS-standardien mukainen. Myös EKOenergia siirtyy vuoden 2018 aikana Valkama-kotipesään. EKOenergia jatkaa uusiutuvan energian käytön edistämistä huomioiden uusiutuvan energian tuottamisen ympäristövaikutukset. EKOenergia laatii uusiutuvan energian tuotannon kestävyyskriteerit aloittaen työn vesivoiman kriteereistä.

ORGANISAATION YLLÄPITO JA KEHITTÄMINEN

Rekisterijärjestelmä uudistus

Liiton käytössä ollut rekisterijärjestelmä on tullut käyttökänsä päähän. Rakennamme uuden järjestelmän vuoden 2018 aikana. Se pitää sisällään kaikki vanhan järjestelmän toiminnalliset ominaisuudet tarjoten myös uusia ominaisuuksia. Piirit ja yhdistykset kyetään liittämään käyttäjiksi järjestelmään, mikä tehostaa monin tavoin myös jäsen- ja varainhankintaa sekä markkinointia.

Markkinointi ja varainhankinta

Markkinointistrategian päivittäminen valmistuu 2018. Markkinointi tukee vuositeemoihin liittyvien tavoitteiden edistämistä sekä kirkastaa kuvaa järjestöstä ja sen toiminnasta ulospäin. Näin tukijoidenkin on helpompi havaita, miksi Luonnonsuojeluliittoa kannattaa tukea ja mitä saamme tuella aikaan.

Varainhankinnassa panostetaan erityisesti yritysvarainhankintaan. Sen tehostamiseksi kokoamme suojeluteemoista paketteja, joista yritykset voivat valita heille mieluisia tukemiskohteita. Yritysyhteistyöllä on mahdollisuus koota huomattavasti aiempaa enemmän varoja suojelutyöhön, mutta se vaatii myös henkilöresursseja.

Merkittävä tuki liiton toimintaan tulee kuukausitukijoiden kautta. Jatkamme Face to Face- kampanjointia uusien tukijoiden saamiseksi. Lisäksi kehitämme uusia tapoja merkkipäivä- ja testamenttilahjoitusten tunnettuuden parantamiseksi. Luontoarpajaiset järjestetään keväällä 2018.

Viestintä, verkkouudistus ja visuaalisuus

Viestinnän strategiatyö on aloitettu vuonna 2017 ja se jatkuu painopisteenään sisäisen viestinnän kehittämisen. Näin helpotetaan piirin ja yhdistysten toimintaa osana liiton kokonaisuutta.

Uudistamme valtakunnallisen sll.fi-verkkopalvelun. Myös piirejä ja paikallisyhdistyksiä palvelevan sivuston uudistuksessa pyritään helppokäyttöisyyteen, mobiilikäyttöön, kuvallisuuteen sekä jäsen- ja varainhankinnan tehostamiseen.

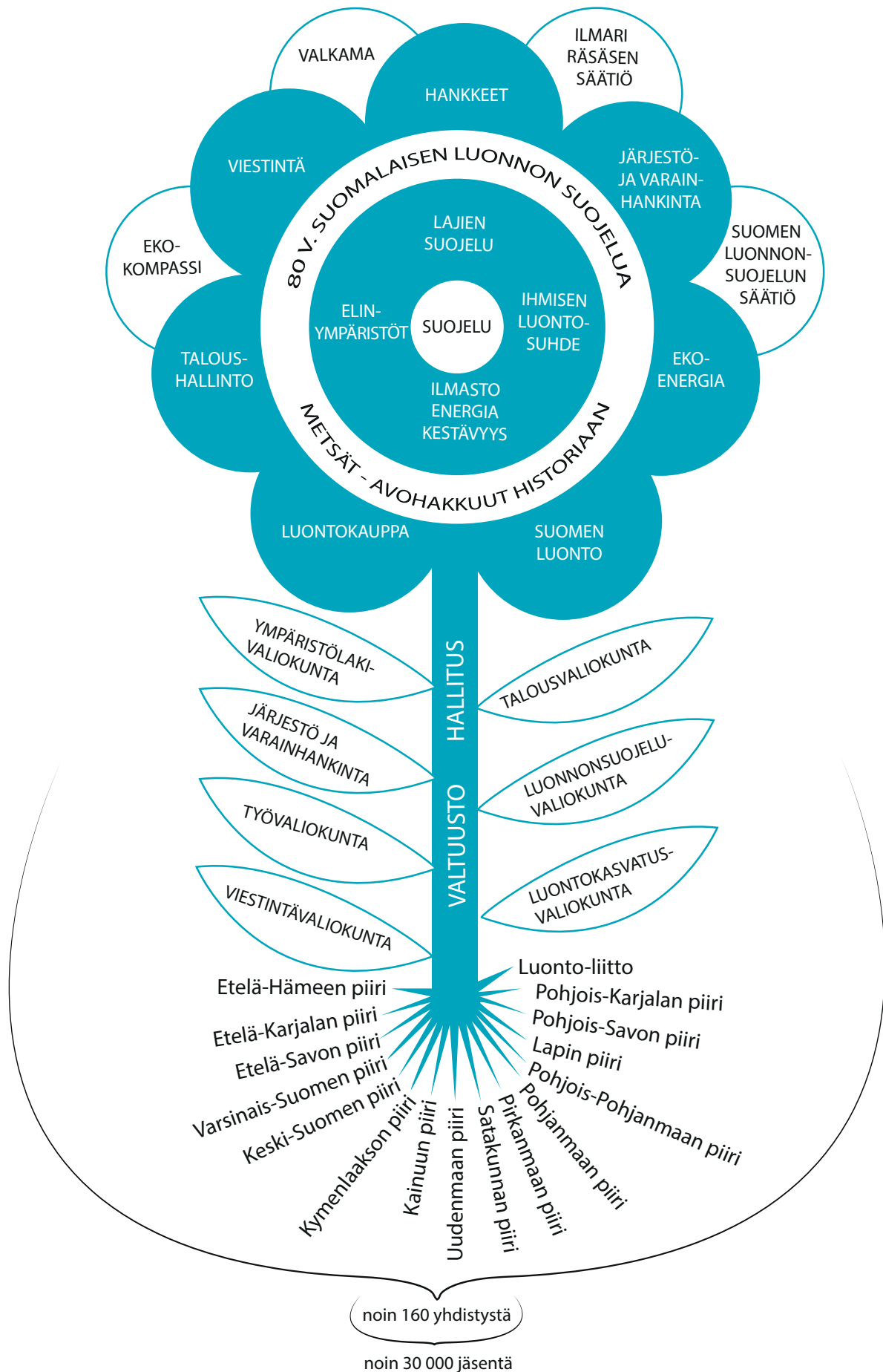
Viestinnässä kuvallisuuden vaatimus on kasvanut. Tämän vuoksi tuotamme aiempaa enemmän videoita ja kiinnitämme huomiota visuaalisuuden laadukkuuteen. Luomme paremmat edellytykset järjestön sisäiseen viestintäkoulutukseen etäneuvottelutekniikkaa kohentamalla.

Suomen Luonnon verkkokehitys

Suomen Luonnon verkkosivu-uudistuksen tavoitteena on tuoda lehden verkkosivut nykypäivään sekä visuaalisuudeltaan että käytettävyydeltään. Uudistuksella lisäämme Suomen Luonnon digitaalisia markkinointimahdollisuuksia ja luomme printtilehdelle uuden taloudellisen tukijalan. Tavoitteena on rakentaa verkkolehti, joka houkuttelee Suomen Luonnon lukijayhteisöön uusia lukijoita ja seuraajia, ja tarjoaa sivujen seuraajille uudenlaisia sisältöjä.

Suomen Luonnonsuojelun Tuen kehittäminen

Luontokaupan kehittämistä jatketaan panostamalla sosiaalisen median markkinointimahdollisuuksien aktiiviseen hyödyntämiseen, tuotevalikoiman laajentamiseen ja sen tiiviiseen kytkentään liiton varainhankintakampanjoihin. Suomen Luonnonsuojelun Tuki kehittää eettisten tuotteidensa (luomu ja reilu kauppa) valikoimaa.

Suomen luonnonsuojeluliitto